B.

Bloemendaal

Aan de Gemeenteraad.

Raadsvergadering d.d.	:	6 juli 2017
Commissievergadering d.d.	:	13 juni 2017
Commissie	:	Commissie Grondgebied
Portefeuillehouder	:	wethouder R. Kruijswijk
Programmaonderdeel	:	702. Riolering 702001. Riolering
Registratienummer	:	2017009058
Productiedatum	:	1 mei 2017

Onderwerp

Gemeenten zijn volgens de Wet milieubeheer (artikel 4.22) verplicht een geldig, door de gemeenteraad vastgesteld, Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) te hebben. Het Gemeentelijk Rioleringsplan Bloemendaal en Heemstede voor de planperiode 2017-2021 is in hoofdlijnen een voortzetting van het tot op heden succesvol gebleken rioleringsbeleid. Daarnaast hebben we gemeentelijk grondwaterbeleid geformuleerd ter invulling van de ons vanuit de Waterwet toebedeelde zorgplicht.

De zorg voor riolering draagt bij aan een gezonde leefomgeving en is uitgewerkt in zorgplichten. Volgens deze zorgplichten draagt de gemeente, vanuit het oogpunt van volksgezondheid en veiligheid, zorg voor een doelmatige inzameling, berging, transport en/of lokale zuivering van stedelijk afvalwater, afvloeiend hemelwater (regenwater) en grondwater.
De drie gemeentelijke zorgplichten zijn vertaald in een samenhangend maatregelenprogramma dat is afgestemd met het beheer van de openbare ruimte.

De kosten van het dagelijks beheer bedragen binnen de planperiode van vijf jaar ruim € 10 miljoen. Binnen de planperiode zijn voor € 7,5 miljoen aan investeringen gepland ter vervanging en verbetering van de stelsels. Deze kosten kunnen worden gedekt door de rioolheffing de komende jaren met 4,6% bovenop de inflatie te laten stijgen.

Om de totale schuldenlast van de gemeente op termijn te verminderen en in het bijzonder de rentegevoeligheid van de heffingsopbrengsten te beperken, schakelen we over op een gewijzigde financieringsmethodiek van "activeren" naar "sparen vooraf en vanaf 2032 direct afboeken" (variant 3 uit het kostendekkingsplan). Investeringen worden hierbij de komende vijftien jaar nog geactiveerd en afgeschreven. De afschrijvingstermijn verlengen we hierbij tot de theoretische technische levensduur van de investeringen. Doordat we de afschrijvingstermijn verdubbelen ten opzichte van de huidige systematiek besparen we op de kosten voor afschrijving. Deze besparing wordt ingezet om een spaarvoorziening op te bouwen die vanaf 2032 ingezet kan worden voor de directe afboekingen.

Bloemendaal hanteert momenteel een vrij complexe rioolheffingsgrondslag. Naar schatting kan 2/3 deel van de kosten voor de administratie en inning van de heffing structureel worden bespaard, door over te stappen op bijvoorbeeld een vast bedrag per aansluiting. De consequenties van een gewijzigde heffingsgrondslag zullen voor diverse gebruikersgroepen binnen de looptijd van dit GRP in beeld worden gebracht en ter besluitvorming worden aangeboden.

Voorgesteld besluit:

De raad van de gemeente Bloemendaal;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 15 mei 2017

overwegende dat op het voorstel een amendement is ingediend dat is aangenomen en waarvan het dictum als volgt luidt:

"In zake Beslispunt 3: de genoemde tabellen aan te passen (begrote uitgaven minus 11%), de afschrijvingsmethode terug te brengen naar model 2 (technische levensduur als uitgangspunt), en de meerjarenbegroting daarmee op te stellen;

In zake Beslispunt 4: de spaarvoorziening nog niet in te voeren, en dus vervalt;

In zake Beslispunt 7: het percentage verhoging vast te stellen n.a.v. de uitkomsten van beslispunt 3, de inflatie correctie, en gebaseerd verder op het lopende tarief van 2017."

en dat dit besluit gelezen dient te worden met inachtneming van het aangenomen amendement

besluit:

1. Het Gemeentelijk Rioleringsplan Bloemendaal en Heemstede 2017-2021 vast te stellen waarin de volgende beleidsuitgangspunten en gidsprincipes zijn opgenomen:
   Beleidsuitgangspunten
   a. Zorgen voor een doelmatige inzameling en transport van stedelijk afvalwater.
   b. Zorgen voor een doelmatige inzameling en verwerking van overtollig regenwater.
   c. Zorgen dat (voor zover mogelijk) het grondwater de bestemming van een gebied niet structureel belemmert.
   d. Voor bestaande situaties zetten we in op het ambitieniveau basis en voor nieuw-/ en verbouw op ambitieniveau hoog.
   Gidsprincipes
   e. We integreren water op een slimme manier in de openbare ruimte.
   f. We spreiden de belasting op het systeem.
   g. We mengen niet onnodig schoon water met vuil water.
   h. We zien afvalwater als bron van energie en grondstoffen.
2. Het Grondwaterbeleidsplan gemeenten Bloemendaal en Heemstede en het bijbehorende Grondwaterbeheerplan gemeente Bloemendaal vast te stellen waarin de volgende visie is opgenomen:
   a. De gemeente wil bijdragen aan verminderen van structurele grondwateroverlast. Door maatregelen op gemeentelijk terrein te treffen, waar doelmatig, en vervolgens door perceeleigenaren te stimuleren om waar nodig zelf maatregelen te treffen. Het bestrijden van grondwateroverlast start namelijk op het betreffende perceel. De gemeente streeft er als perceeleigenaar van het openbare terrein naar om de grondwatersituatie op haar terrein op orde te hebben (voorbeeldfunctie). Dit biedt een uitgangspunt voor particuliere perceeleigenaren om de grondwatersituatie op hun terrein op orde te houden of te brengen.
   b. De gemeente past de grondwaterstand in openbaar terrein aan, indien doelmatig en/of neemt overtollig grondwater afkomstig van particuliere percelen in ontvangst op het riool. De grondwaterstand kan niet eindeloos worden verlaagd tot bijvoorbeeld onder diepe kelders; de gewenste grondwaterstand wordt afgestemd op de lokale (on)mogelijkheden, zoals het oppervlaktewaterpeil, houten paalfunderingen en veenlagen.
   c. De gemeente wil voorkomen dat toekomstige grondwateroverlast gaat ontstaan. Bij nieuwbouw en grootschalige onderhoudswerkzaamheden wordt grondwateroverlast proactief voorkomen en wordt er al in een vroeg stadium (in het planproces) aandacht gegeven aan grondwater.
   d. De gemeente houdt bij het (opnieuw) inrichten van de openbare ruimte rekening met de effecten van klimaatverandering op de grondwaterstand.
   e. Er wordt een voorkeursprincipe voor maatregelen gehanteerd: zoveel mogelijk aansluiting op de natuurlijke omstandigheden waarbij zo weinig mogelijk water wordt afgevoerd, vooral bij nieuwbouw. Er wordt gekozen voor maatregelen met een lange levensduur en die onderhoudsarm zijn.
   f. De gemeente wil een duidelijk aanspreekpunt zijn voor burgers en bedrijven betreffende grondwaterproblematiek en vragen over het grondwater. De gemeente communiceert proactief met bewoners, bedrijven, woningcorporaties en andere belanghebbenden. Proactief houdt in: de gemeente brengt informatie als de omstandigheden (zoals extreme neerslagsituaties of grote wijzigingen) daartoe aanleiding geven. Dit doet de gemeente zoveel mogelijk regionaal, zodat een samenhangende boodschap wordt gebracht.

g. Bij vragen en meldingen over grondwateroverlast denkt de gemeente mee met bewoners en bedrijven en helpt hen met richtinggevende informatie op weg bij het bestrijden van wateroverlast, zodat particulieren kunnen participeren en hun eigen verantwoordelijkheid kunnen nemen.
h. De gemeente neemt ten aanzien van het ondiepe grondwater de regie in het proces, waarin problemen en oplossingen worden verkend. Als metingen (grondwatermeetnet), klachtenregistratie of gemeente brede analyses daar aanleiding toe geven, voert de gemeente locatie specifieke onderzoeken uit om de aard, omvang, mogelijke oorzaken en oplossingsrichtingen te begrijpen. Ook als er géén sprake is van overlastmeldingen, omdat grondwaterproblemen verborgen kunnen zijn.
i. De gemeente heeft inzicht in de grondwaterstanden en de hoeveelheid overlastmeldingen. De gemeente volgt op actieve wijze eventuele ontwikkelingen en ingrepen door derden in de duinen, zoals eventuele vernattingsprojecten en wijzigingen drinkwatervoorziening.
j. De gemeente beheert haar grondwatervoorzieningen. De gemeente voert nazorg bij uitgevoerde maatregelen en de monitoring van effecten van deze maatregelen.
k. De gemeente werkt samen met andere partijen die betrokken zijn in het grondwaterbeheer zoals het hoogheemraadschap, om kennis te ontwikkelen en uit te wisselen en te komen tot een efficiënte uitvoering van haar grondwatertaken. Specifiek vindt intensieve afstemming plaats tussen gemeenten Bloemendaal en Heemstede.

3. De financiële consequenties (tabel 1 t/m 5) van het Gemeentelijk Rioleringsplan Bloemendaal en Heemstede 2017-2021 middels een begrotingswijziging te verwerken in de begroting 2017 en de meerjarenbegroting (inclusief toepassing inflatiecorrectie voor de tabel 1 t/m 4).
4. De komende vijftien jaar een spaarvoorziening op te bouwen van waaruit investeringen vanaf 2032 direct worden afgeboekt (variant 3 kostendekkingsplan).
5. Hiertoe in de overbruggingsperiode tot 2032 investeringen te blijven activeren waarbij de afschrijvingstermijn wordt verdubbeld naar de theoretische technische levensduur.
6. Artikel 7 uit de Verordening financieel beheer Bloemendaal 2017 op de nieuwe afschrijvingstermijnen aan te passen.
7. De rioolheffing gedurende de looptijd van het GRP jaarlijks met 4,6% bovenop de inflatiecorrectie te verhogen.
8. Binnen de looptijd van dit GRP de consequenties van een gewijzigde heffingsgrondslag inzichtelijk te maken een voor besluitvorming voor te leggen aan de raad.

De raad voornoemd, d.d.

de voorzitter, de griffier,

Voorgesteld besluit

1. Het Gemeentelijk Rioleringsplan Bloemendaal en Heemstede 2017-2021 vast te stellen waarin de volgende beleidsuitgangspunten en gidsprincipes zijn opgenomen:
   Beleidsuitgangspunten
   a. Zorgen voor een doelmatige inzameling en transport van stedelijk afvalwater.
   b. Zorgen voor een doelmatige inzameling en verwerking van overtollig regenwater.
   c. Zorgen dat (voor zover mogelijk) het grondwater de bestemming van een gebied niet structureel belemmert.
   d. Voor bestaande situaties zetten we in op het ambitieniveau basis en voor nieuw-/ en verbouw op ambitieniveau hoog.
   Gidsprincipes
   e. We integreren water op een slimme manier in de openbare ruimte.
   f. We spreiden de belasting op het systeem.
   g. We mengen niet onnodig schoon water met vuil water.
   h. We zien afvalwater als bron van energie en grondstoffen.
2. Het Grondwaterbeleidsplan gemeenten Bloemendaal en Heemstede en het bijbehorende Grondwaterbeheerplan gemeente Bloemendaal vast te stellen waarin de volgende visie is opgenomen:
   a. De gemeente wil bijdragen aan verminderen van structurele grondwateroverlast. Door maatregelen op gemeentelijk terrein te treffen, waar doelmatig, en vervolgens door perceeleigenaren te stimuleren om waar nodig zelf maatregelen te treffen. Het bestrijden van grondwateroverlast start namelijk op het betreffende perceel. De gemeente streeft er als perceeleigenaar van het openbare terrein naar om de grondwatersituatie op haar terrein op orde te hebben (voorbeeldfunctie). Dit biedt een uitgangspunt voor particuliere perceeleigenaren om de grondwatersituatie op hun terrein op orde te houden of te brengen.
   b. De gemeente past de grondwaterstand in openbaar terrein aan, indien doelmatig en/of neemt overtollig grondwater afkomstig van particuliere percelen in ontvangst op het riool. De grondwaterstand kan niet eindeloos worden verlaagd tot bijvoorbeeld onder diepe kelders; de gewenste grondwaterstand wordt afgestemd op de lokale (on)mogelijkheden, zoals het oppervlaktewaterpeil, houten paalfunderingen en veenlagen.
   c. De gemeente wil voorkomen dat toekomstige grondwateroverlast gaat ontstaan. Bij nieuwbouw en grootschalige onderhoudswerkzaamheden wordt grondwateroverlast proactief voorkomen en wordt er al in een vroeg stadium (in het planproces) aandacht gegeven aan grondwater.
   d. De gemeente houdt bij het (opnieuw) inrichten van de openbare ruimte rekening met de effecten van klimaatverandering op de grondwaterstand.
   e. Er wordt een voorkeursprincipe voor maatregelen gehanteerd: zoveel mogelijk aansluiting op de natuurlijke omstandigheden waarbij zo weinig mogelijk water wordt afgevoerd, vooral bij nieuwbouw. Er wordt gekozen voor maatregelen met een lange levensduur en die onderhoudsarm zijn.
   f. De gemeente wil een duidelijk aanspreekpunt zijn voor burgers en bedrijven betreffende grondwaterproblematiek en vragen over het grondwater. De gemeente communiceert proactief met bewoners, bedrijven, woningcorporaties en andere belanghebbenden. Proactief houdt in: de gemeente brengt informatie als de omstandigheden (zoals extreme neerslagsituaties of grote wijzigingen) daartoe aanleiding geven. Dit doet de gemeente zoveel mogelijk regionaal, zodat een samenhangende boodschap wordt gebracht.
   g. Bij vragen en meldingen over grondwateroverlast denkt de gemeente mee met bewoners en bedrijven en helpt hen met richtinggevende informatie op weg bij het bestrijden van wateroverlast, zodat particulieren kunnen participeren en hun eigen verantwoordelijkheid kunnen nemen.
   h. De gemeente neemt ten aanzien van het ondiepe grondwater de regie in het proces, waarin problemen en oplossingen worden verkend. Als metingen (grondwatermeetnet), klachtenregistratie of gemeente brede analyses daar aanleiding toe geven, voert de gemeente locatie specifieke onderzoeken uit om de aard, omvang, mogelijke oorzaken en oplossingsrichtingen te begrijpen. Ook als er géén sprake is van overlastmeldingen, omdat grondwaterproblemen verborgen kunnen zijn.
   i. De gemeente heeft inzicht in de grondwaterstanden en de hoeveelheid overlastmeldingen. De gemeente volgt op actieve wijze eventuele ontwikkelingen en

ingrepen door derden in de duinen, zoals eventuele vernattingsprojecten en wijzigingen drinkwatervoorziening.

j. De gemeente beheert haar grondwatervoorzieningen. De gemeente voert nazorg bij uitgevoerde maatregelen en de monitoring van effecten van deze maatregelen.

k. De gemeente werkt samen met andere partijen die betrokken zijn in het grondwaterbeheer zoals het hoogheemraadschap, om kennis te ontwikkelen en uit te wisselen en te komen tot een efficiënte uitvoering van haar grondwatertaken. Specifiek vindt intensieve afstemming plaats tussen gemeenten Bloemendaal en Heemstede.

3. De financiële consequenties (tabel 1 t/m 5) van het Gemeentelijk Rioleringsplan Bloemendaal en Heemstede 2017-2021 middels een begrotingswijziging te verwerken in de begroting 2017 en de meerjarenbegroting (inclusief toepassing inflatiecorrectie voor de tabel 1 t/m 4).
4. De komende vijftien jaar een spaarvoorziening op te bouwen van waaruit investeringen vanaf 2032 direct worden afgeboekt (variant 3 kostendekkingsplan).
5. Hiertoe in de overbruggingsperiode tot 2032 investeringen te blijven activeren waarbij de afschrijvingstermijn wordt verdubbeld naar de theoretische technische levensduur.
6. Artikel 7 uit de Verordening financieel beheer Bloemendaal 2017 op de nieuwe afschrijvingstermijnen aan te passen.
7. De rioolheffing gedurende de looptijd van het GRP jaarlijks met 4,6% bovenop de inflatiecorrectie te verhogen.
8. Binnen de looptijd van dit GRP de consequenties van een gewijzigde heffingsgrondslag inzichtelijk te maken een voor besluitvorming voor te leggen aan de raad.

Aanleiding en beoogd effect

Gemeenten zijn volgens de Wet milieubeheer (artikel 4.22) verplicht een geldig, door de gemeenteraad vastgesteld, Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) te hebben. Het GRP is een goed planinstrument om mee te kunnen bewegen met de veranderingen om ons heen. Zo is er bijvoorbeeld sprake van verandering in wetgeving, meer neerslag door klimaatverandering, een veranderende verhouding tussen overheid en burgers en meer focus op doelmatig beheer. Door toekomstige ontwikkelingen af te zetten tegen de huidige situatie ontstaat een opgave. In dit GRP brengen we deze opgave voor de komende planperiode in beeld en laten we zien op welke strategische wijze we hier invulling aan geven. Hiervoor dient u de volgende besluiten te nemen.

1. Het Gemeentelijk Rioleringsplan Bloemendaal en Heemstede 2017-2021 vast te stellen waarin de volgende beleidsuitgangspunten en gidsprincipes zijn opgenomen:
   Beleidsuitgangspunten
   a. Zorgen voor een doelmatige inzameling en transport van stedelijk afvalwater.
   b. Zorgen voor een doelmatige inzameling en verwerking van overtollig regenwater.
   c. Zorgen dat (voor zover mogelijk) het grondwater de bestemming van een gebied niet structureel belemmert.
   d. Voor bestaande situaties zetten we in op het ambitieniveau basis en voor nieuw-/ en verbouw op ambitieniveau hoog.
   Gidsprincipes
   e. We integreren water op een slimme manier in de openbare ruimte.
   f. We spreiden de belasting op het systeem.
   g. We mengen niet onnodig schoon water met vuil water.
   h. We zien afvalwater als bron van energie en grondstoffen.

   De algemene doelen van de riolering, bescherming van de volksgezondheid, handhaving van een goede en een gezonde leefomgeving, beschermen van natuur en milieu en de algemene doelen van het oppervlaktewater zijn vertaald in beleidsuitgangspunten.
   De gidsprincipes beschrijven hoe we in de toekomst idealiter willen omgaan met hemelwater, grondwater en afvalwater.

2. Het Grondwaterbeleidsplan gemeenten Bloemendaal en Heemstede en het bijbehorende Grondwaterbeheerplan gemeente Bloemendaal vast te stellen waarin de volgende visie is opgenomen:
   a. De gemeente wil bijdragen aan verminderen van structurele grondwateroverlast. Door maatregelen op gemeentelijk terrein te treffen, waar doelmatig, en vervolgens door perceeleigenaren te stimuleren om waar nodig zelf maatregelen te treffen. Het bestrijden van grondwateroverlast start namelijk op het betreffende perceel. De gemeente streeft er als perceeleigenaar van het openbare terrein naar om de grondwatersituatie op haar terrein op orde

te hebben (voorbeeldfunctie). Dit biedt een uitgangspunt voor particuliere perceeleigenaren om de grondwatersituatie op hun terrein op orde te houden of te brengen.

b. De gemeente past de grondwaterstand in openbaar terrein aan, indien doelmatig en/of neemt overtollig grondwater afkomstig van particuliere percelen in ontvangst op het riool. De grondwaterstand kan niet eindeloos worden verlaagd tot bijvoorbeeld onder diepe kelders; de gewenste grondwaterstand wordt afgestemd op de lokale (on)mogelijkheden, zoals het oppervlaktewaterpeil, houten paalfunderingen en veenlagen.
c. De gemeente wil voorkomen dat toekomstige grondwateroverlast gaat ontstaan. Bij nieuwbouw en grootschalige onderhoudswerkzaamheden wordt grondwateroverlast proactief voorkomen en wordt er al in een vroeg stadium (in het planproces) aandacht gegeven aan grondwater.
d. De gemeente houdt bij het (opnieuw) inrichten van de openbare ruimte rekening met de effecten van klimaatverandering op de grondwaterstand.
e. Er wordt een voorkeursprincipe voor maatregelen gehanteerd: zoveel mogelijk aansluiting op de natuurlijke omstandigheden waarbij zo weinig mogelijk water wordt afgevoerd, vooral bij nieuwbouw. Er wordt gekozen voor maatregelen met een lange levensduur en die onderhoudsarm zijn.
f. De gemeente wil een duidelijk aanspreekpunt zijn voor burgers en bedrijven betreffende grondwaterproblematiek en vragen over het grondwater. De gemeente communiceert proactief met bewoners, bedrijven, woningcorporaties en andere belanghebbenden. Proactief houdt in: de gemeente brengt informatie als de omstandigheden (zoals extreme neerslagsituaties of grote wijzigingen) daartoe aanleiding geven. Dit doet de gemeente zoveel mogelijk regionaal, zodat een samenhangende boodschap wordt gebracht.
g. Bij vragen en meldingen over grondwateroverlast denkt de gemeente mee met bewoners en bedrijven en helpt hen met richtinggevende informatie op weg bij het bestrijden van wateroverlast, zodat particulieren kunnen participeren en hun eigen verantwoordelijkheid kunnen nemen.
h. De gemeente neemt ten aanzien van het ondiepe grondwater de regie in het proces, waarin problemen en oplossingen worden verkend. Als metingen (grondwatermeetnet), klachtenregistratie of gemeente brede analyses daar aanleiding toe geven, voert de gemeente locatie specifieke onderzoeken uit om de aard, omvang, mogelijke oorzaken en oplossingsrichtingen te begrijpen. Ook als er géén sprake is van overlastmeldingen, omdat grondwaterproblemen verborgen kunnen zijn.
i. De gemeente heeft inzicht in de grondwaterstanden en de hoeveelheid overlastmeldingen. De gemeente volgt op actieve wijze eventuele ontwikkelingen en ingrepen door derden in de duinen, zoals eventuele vernattingsprojecten en wijzigingen drinkwatervoorziening.
j. De gemeente beheert haar grondwatervoorzieningen. De gemeente voert nazorg bij uitgevoerde maatregelen en de monitoring van effecten van deze maatregelen.
k. De gemeente werkt samen met andere partijen die betrokken zijn in het grondwaterbeheer zoals het hoogheemraadschap, om kennis te ontwikkelen en uit te wisselen en te komen tot een efficiënte uitvoering van haar grondwatertaken. Specifiek vindt intensieve afstemming plaats tussen gemeenten Bloemendaal en Heemstede.

De werkzaamheden van de gemeente Bloemendaal zijn er primair op gericht om de veiligheid en de leefbaarheid (leefomgeving) van haar inwoners en bedrijven te waarborgen en waar mogelijk te verbeteren. Grondwateroverlast en -onderlast kunnen het woongenot en daarmee de leefbaarheid van de inwoners aantasten.

De gemeente streeft ernaar om –samen met bewoners en bedrijven– een dusdanige ontwatering van het stedelijke gebied te helpen realiseren, dat het grondwater de bestemming van een gebied niet structureel belemmert of tot ontoelaatbare overlast leidt, voor zover dit doelmatig is. Dit wordt zoveel mogelijk in combinatie met andere werkzaamheden uitgevoerd, voor zover dat mogelijk is en niet tot de zorg van het waterschap of de provincie behoort.

3. De financiële consequenties (tabel 1 t/m 5) van het Gemeentelijk Rioleringsplan Bloemendaal en Heemstede 2017-2021 middels een begrotingswijziging te verwerken in de begroting 2017 en de meerjarenbegroting (inclusief toepassing inflatiecorrectie voor de tabel 1 t/m 4).

Alleen kosten die verband houden met het invulling geven aan de drie zorgplichten kunnen we verhalen op de rioolheffing. Dit zijn in eerste instantie kosten die verband houden met het in stand houden van een goed functionerend rioleringssysteem. Daarnaast nemen we ook andere kosten mee die ten gunste komen van een goede invulling van de zorgplicht.
In het overzicht van uitgaven maken we onderscheid tussen exploitatiekosten (tabel 1 t/m 4) en investeringsuitgaven (tabel 5).
Bij de <u>exploitatiekosten</u> gaat het om jaarlijkse kosten voor beheer- en onderhoudsactiviteiten. Deze

kosten schrijven we toe aan het boekjaar waarin we ze uitgeven. Door algemene prijsstijgingen, stijging van lonen, vergroting van het areaal en uitbreiding van taken stijgen deze exploitatiekosten op lange termijn.
Investeringsuitgaven bestaan uit vervangingsinvesteringen (bijvoorbeeld vervanging van versleten riolering), verbeteringsinvesteringen (bijvoorbeeld buisvergroting of afkoppelmaatregelen) en uitbreidingsinvesteringen (bijvoorbeeld nieuwe aanleg van riolering). Investeringen zijn uitgaven voor zaken die meerdere jaren meegaan en kunnen worden geactiveerd. De jaarlijkse kosten die daaruit voortkomen (de kapitaallasten) bestaan uit rentelasten en afschrijvingen.

Tabel 1 – Uitvoeringsprogramma onderdeel Beheer (facilitair / overig / loonkosten / overhead)

Omschrijving		Kosten					Totaal planperiode
		2017	2018	2019	2020	2021	Direct
470200110	Personeelslasten	200.725	200.725	200.725	200.725	200.725	**1.003.625**
	Overhead	202.438	202.438	202.438	202.438	202.438	**1.012.190**
470200190	Aandeel kostenpl. tractie	205	205	205	205	205	**1025**
470200191	Aandeel kostenpl. belastingen	249.900	249.900	249.900	249.900	249.900	**1.249.500**
470200192	Aandeel kostenpl. milieustraat	4.400	4.400	4.400	4.400	4.400	**22.000**
420100152	Schoonhouden wegen	131.197	131.197	131.197	131.197	131.197	**655.985**
450700170	Storting Voorz. onderh. beschoeiingen	76.800	76.800	76.800	76.800	76.800	**384.000**
470200130	Elektra. verbruik pompen/gemalen	50.026	50.026	50.026	50.026	50.026	**250.130**
470200141	Aandeel kosten laanbeplanting	6.847	6.847	6.847	6.847	6.847	**34.235**
470200150	Contributies	2.139	2.139	2.139	2.139	2.139	**10.695**
470200155	Kosten piket Paape	3.296	3.296	3.296	3.296	3.296	**16.480**
470200159	Verg. telemetriesysteem Mactec	14.000	14.000	14.000	14.000	14.000	**70.000**
470200160	Onderh. progr. t.g.v. automatisering	20.240	20.240	20.240	20.240	20.240	**101.200**
470200161	Mutatieverwerking GBI	22.870	22.870	22.870	22.870	22.870	**114.350**
470200165	Abonnement regenradar	2.044	2.044	2.044	2.044	2.044	**10.220**
Nieuw	Waterloket (opzet)	5.000					**5.000**
Nieuw	Waterloket (onderhoud)		500	500	500	500	**2.000**
	Totaal	**992.127**	**987.627**	**987.627**	**987.627**	**987.627**	**4.942.635**

Tabel 2 - Uitvoeringsprogramma onderdeel Onderhoud / Maatregelen

Omschrijving		Kosten					Totaal planperiode
		2017	2018	2019	2020	2021	Direct
470200143	Reparatie riolen	150.000	150.000	150.000	150.000	150.000	**750.000**
470200144	Riool reinigen cyclisch		31.000	12.000	51.000	32.000	**126.000**
470200146	Onderhoud straatkolken incl. vuil	55.000	55.000	55.000	55.000	55.000	**275.000**
470200147	Onderhoud hoofdgemalen	84.857	84.857	84.857	84.857	84.857	**424.285**
470200148	Onderhoud minigemalen	45.000	45.000	45.000	45.000	45.000	**225.000**
470200149	Onderhoud IBA-systemen	9.000	9.000	9.000	9.000	9.000	**45.000**
470200157	Onderhoud horizontale drainage	40.000	40.000	40.000	40.000	40.000	**200.000**
470200158	Onderhoud verticale drainage	78.000	78.000	78.000	78.000	78.000	**390.000**
470200162	Onderhoud duikers	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000	**150.000**
470200163	Reparaties maatregelenprogramma	280.000	280.000	280.000	280.000	280.000	**1.400.000**
Nieuw	Maatregelen strategische agenda Rijnland		40.000	40.000	40.000	40.000	**160.000**
	Totaal	**771.857**	**842.857**	**823.857**	**862.857**	**843.857**	**4.145.285**

Tabel 3 - Uitvoeringsprogramma onderdeel Onderzoek

Omschrijving		Kosten					Totaal planperiode
		2017	2018	2019	2020	2021	Direct
470200145	Inspectie riolen	20.000	55.000	34.000	78.000	30.000	**217.000**
470200152	Kleinschalige onderzoeken	10.221	10.221	10.221	10.221	10.221	**51.105**
470200153	Exploitatie databeheer meetplan riolering	15.000	165.000	20.000	20.000		**220.000**
470200156	Exploitatie grondwatermeetnet	50.118	50.118	50.118	50.118	50.118	**250.590**
470200164	Onderzoek maatregelenprogramma	21.465	21.465	21.465	21.465	21.465	**107.325**
Nieuw	Analyse meldingen/metingen grondwater	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000	**75.000**
Nieuw	Monitoring drainagesystemen	35.000	5.000	5.000	5.000	5.000	**55.000**
Nieuw	Projecten sub-regio Kennemerland	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	**50.000**
Nieuw	Onderzoek effecten drainagesystemen		20.000				**20.000**
Nieuw	Optimalisatie drainage Bloemendaal		6.000				**6.000**
Nieuw	Berekenen effecten klimaatverandering		5.000				**5.000**
Nieuw	Optimalisatiestudie Aerdenhout			10.000			**10.000**
Nieuw	Opstellen Basisrioleringsplan (BRP)					35.000	**35.000**
Nieuw	3D analyse wateroverlast					20.000	**20.000**
	Totaal	**176.804**	**362.804**	**175.804**	**209.804**	**196.804**	**1.122.020**

Projecten in grijs kader worden gezamenlijk met Heemstede uitgevoerd.

Tabel 4 - Uitvoeringsprogramma onderdeel Planvorming

Omschrijving	Kosten					Totaal planperiode
	2017	2018	2019	2020	2021	Direct
Actualiseren grondwatermodel/GIS/watersysteemkaart	30.000	20.000	1.000	1.000	1.000	**53.000**
Opstellen richtlijnen drainage	7.000					**7.000**
Opstellen drainageontwerp Bennebroek	5.000	17.000				**22.000**
Opstellen drainageontwerp Kastanjelaan e.o.		12.000				**12.000**
Opstellen operationeel plan drainagesystemen				10.000		**10.000**
Actualisatie Grondwaterbeleidsplan + analyse data					25.000	**25.000**
Omgevingsplan (vGRP+)					25.000	**25.000**
Totaal	**42.000**	**49.000**	**1.000**	**11.000**	**51.000**	**154.000**

Projecten in grijs kader worden gezamenlijk met Heemstede uitgevoerd.

Tabel 5 - Uitvoeringsprogramma onderdeel Aanleg en Vervanging

Omschrijving	Kosten					Totaal planperiode
	2017	2018	2019	2020	2021	Investering
Project Kinheimweg rioolvervanging	341.213					**341.213**
Project Kinheimweg regenwaterriool	113.808					**113.808**
Project Kinheimweg drainage	26.555					**26.555**
Project Tollenslaan rioolvervanging		175.000				**175.000**
Project Vogelenzangseweg e.o. rioolvervanging		1.500.000				**1.500.000**
Project Krommelaan rioolvervanging		100.000				**100.000**
Project Merellaan rioolvervanging	200.000					**200.000**
Project Merellaan regenwaterriool	160.000					**160.000**
Project Meerwijk Bennebroek drainage			160.000	160.000		**320.000**
Project Kastanjelaan e.o. Bloemendaal drainage			100.000			**100.000**
Project Pieter Keylaan rioolvervanging				75.000		**75.000**
Project Pieter Keylaan regenwaterriool				75.000		**75.000**
Project Pieter Keylaan drainage				25.000		**25.000**
Project Veen en Duin rioolvervanging				700.000		**700.000**
Project Veen en Duin regenwaterriool				450.000		**450.000**
Project Veen en Duin drainage				110.000		**110.000**
Project Prins Hendriklaan rioolvervanging					1.200.000	**1.200.000**
Project Prins Hendriklaan regenwaterriool					230.000	**230.000**
Project Prins Hendriklaan drainage					55.000	**55.000**
Gemalen (bouwkundig en elektromechanisch)	105.074	85.355	114.933	85.355	85.355	**476.072**
Persleidingen	58.790		101.361			**101.361**
Drukriool (bouwkundig en elektromechanisch)	76.154	76.154	80.110	94.803	76.154	**403.375**
Deepwells		281.870	118.682	74.176	29.670	**504.398**
Totaal	**1.081.594**	**2.218.379**	**675.086**	**1.849.334**	**1.676.179**	**7.500.572**

4. De komende vijftien jaar een spaarvoorziening op te bouwen van waaruit investeringen vanaf 2032 direct worden afgeboekt (variant 3 kostendekkingsplan).

   We zien kans om in 15 jaar een spaarvoorziening op te bouwen van ruim € 4 miljoen. Vanuit deze spaarvoorziening kunnen rioolinvesteringen vanaf 2032 direct worden geboekt. Vanaf 2032 zullen daardoor geen nieuwe boekwaarden meer ontstaan en zal de restschuld worden afgebouwd.

5. Hiertoe in de overbruggingsperiode tot 2032 investeringen te blijven activeren waarbij de afschrijvingstermijn wordt verdubbeld naar de theoretische technische levensduur.

   Door de afschrijvingstermijn in lijn te brengen met de theoretische levensduur ontstaat financiële ruimte om de spaarvoorziening op te bouwen.

6. Artikel 7 uit de Verordening financieel beheer Bloemendaal 2017 op de nieuwe afschrijvingstermijnen aan te passen.

   In de toelichting van artikel 7 van de Verordening financieel beheer Bloemendaal 2017 staan de afschrijvingstermijnen vermeld zoals die zijn vastgelegd in het vGRP 2011-2016. Deze dienen te worden aangepast naar de theoretische technische levensduur.

7. De rioolheffing gedurende de looptijd van het GRP jaarlijks met 4,6% bovenop de inflatiecorrectie te verhogen.

   Zoals blijkt uit tabel 6 is er geen financiële achterstand ontstaan waardoor de heffing nu extra verhoogd zou moet worden. De rioolheffing is momenteel met 89% nog niet kostendekkend maar is wel beduidend gunstiger dan in het vorige GRP gepland.

Tabel 6 - Geplande en gerealiseerde inkomsten en uitgaven voorgaande planperiode GRP

	Gepland volgens scenario 3-4			Gerealiseerd		
Jaar	Inkomsten Incl. aanwending dekkingsreserve	Uitgaven	Kosten-dekking	Inkomsten Incl. aanwending dekkingsreserve	Uitgaven	Kosten-dekking
2011	€ 2.742.038	€ 2.846.931	96%	€ 2.728.776	€ 2.591.410	105%
2012	€ 2.532.667	€ 3.441.093	74%	€ 2.404.860	€ 2.127.471	113%
2013	€ 2.794.400	€ 3.640.841	77%	€ 2.821.215	€ 2.981.249	95%
2014	€ 2.750.871	€ 3.424.610	80%	€ 2.810.551	€ 3.113.660	90%
2015	€ 2.962.996	€ 3.656.384	81%	€ 3.038.132	€ 3.268.946	93%
2016	€ 2.910.458	€ 4.003.600	73%	€ 3.204.749	€ 3.585.057	89%

Uit variant 3 van het kostendekkingsplan blijkt dat de rioolexploitatie in 2032 kostendekkend wordt als we de rioolheffing tot en met 2023 jaarlijks met 4,6% verhogen en daarna vanaf 2024 tot en met 2031 jaarlijks met 3%. Deze verhogingen komen bovenop de inflatiecorrectie. Vanaf 2032 zijn

geen tariefsverhogingen meer nodig. De tekorten tot die tijd worden vanuit de egalisatievoorziening rioleringen aangevuld.

8. Binnen de looptijd van dit GRP de consequenties van een gewijzigde heffingsgrondslag inzichtelijk te maken een voor besluitvorming voor te leggen aan de raad.

   Wij pleiten voor een heroverweging van de rioolheffingsgrondslag. De huidige heffingsgrondslag is door zijn complexiteit duur in uitvoering. De kosten voor heffing en invordering bedragen momenteel € 250.000,- per jaar. Door de overgang naar een eenvoudiger heffingsgrondslag (bijvoorbeeld een vast tarief per aansluiting) denken wij op 2/3 van deze kosten te kunnen besparen.

Politieke keuzeruimte

1a. Zorgen voor een doelmatige inzameling en transport van stedelijk afvalwater.
1b. Zorgen voor een doelmatige inzameling en verwerking van overtollig regenwater.
1c. Zorgen dat (voor zover mogelijk) het grondwater de bestemming van een gebied niet structureel belemmert.

Volgens deze zorgplichten draagt de gemeente, vanuit het oogpunt van volksgezondheid en veiligheid, zorg voor een doelmatige inzameling, berging, transport en/of lokale zuivering van stedelijk afvalwater, afvloeiend hemelwater (regenwater) en grondwater. De kans op overlast dient hierbij te worden beperkt tot maatschappelijk aanvaardbare normen. Deze taakverantwoordelijkheid geldt alleen indien de burger niet zelf op eigen terrein het hemel- en grondwater doelmatig kan verwerken.
De zorgplichten zijn in juridische zin duidelijk afgebakend, maar water kent geen grenzen. Particulieren en overheden moeten daarom goed de inrichting op elkaar afstemmen. Ook onderling moeten de overheden de watertaken zo goed mogelijk op elkaar afstemmen voor doelmatig waterbeheer en een (kosten)efficiënte bedrijfsvoering.

1d. voor bestaande situaties zetten we in op het ambitieniveau basis en voor nieuw- / en verbouw op ambitieniveau hoog.

Bij de invulling van de gemeentelijke zorgplichten gelden wetten en regels. De taakstellingen en verplichtingen die hieruit voortvloeien, bieden wel een zekere ruimte om te differentiëren of te nuanceren.
Er is een bepaalde mate van bestuurlijke vrijheid om te kiezen, bijvoorbeeld in welke mate we wateroverlast accepteren of welk risico we acceptabel achten bij het uitstellen van rioolvervanging. We onderscheiden hierin drie ambitieniveaus, een laag ambitieniveau (reactief), een basis ambitieniveau (voortzetting huidig beleid inclusief nieuwe wettelijke eisen) en een hoog ambitieniveau (anticiperen).

Gidsprincipes, handvatten voor toekomstig waterbeheer
De gidsprincipes beschrijven hoe we in de toekomst idealiter willen omgaan met hemelwater, grondwater en afvalwater. Voor nieuwbouw proberen we die ideale situatie steeds meer te benaderen op basis van de stand van de techniek. In de bestaande stad bestaat die ideale situatie natuurlijk niet. De voorzieningen, zoals riolering en zuiveringsinstallatie zijn nog steeds nodig en lang niet afgeschreven. Toch bieden de gidsprincipes ons de juiste handelingsperspectieven om die ideale situatie iets dichterbij te brengen. We doen dat door o.a. het regenwater zoveel mogelijk lokaal te verwerken als daar ruimte voor is, bouwpeilen af te stemmen op een neutrale waterhuishouding en op de rioolwaterzuivering energie en grondstoffen uit het afvalwater terug te winnen.

1e. We integreren water op een slimme manier in de openbare ruimte.

Om toenemende extreme buien op te kunnen vangen zouden we de buisdiameters van ons huidig ondergrondse afvoerstelsel moeten blijven verruimen. Dat is te kostbaar en niet persé noodzakelijk.
We zorgen daarom dat bovengrondse berging, afstroming en infiltratie beter worden benut. Daarnaast willen we regenwater tijdens extreme neerslag bovengronds afvoeren naar laaggelegen plekken waar het geen kwaad kan. Op deze manier beperken we de kosten van de ondergrondse infrastructuur. Op plaatsen waar we het regenwater tijdelijk parkeren, moeten de gebruikers van de openbare ruimte even wachten tot het water alsnog kan worden afgevoerd of in de bodem wegzakt.

1f. We spreiden de belasting op het systeem.
We vangen het hemelwater op daar waar het valt en spreiden zo de druk op het systeem. We zetten groene daken en water passerende verharding in op plaatsen waar dit praktisch en financieel haalbaar is. In bouwplannen zorgen we dat er voldoende hoogteverschil is om water bovengronds af te voeren en stemmen de bouwpeilen af op extreme neerslag.

1g. We mengen niet onnodig schoon water met vuil water.
Door schone en vuile stromen zoveel mogelijk gescheiden te houden kunnen we het schone water benutten voor de leefomgeving en het vuile water voor terugwinning van energie en grondstoffen.

1h. We zien afvalwater als bron van energie en grondstoffen.
We zamelen afvalwater op een effectieve manier in. Het temperatuurverschil van het afvalwater gebruiken we om riothermie te winnen. Dit betekent dat we zoveel mogelijk thermische energie terughalen uit het systeem, bijvoorbeeld door douchewarmte-wisselaars. Daarnaast halen we nuttige stoffen als fosfaat, alginaat en cellulose uit het afvalwater en toiletpapier. Deze stoffen hergebruiken we, bijvoorbeeld als meststoffen in de landbouw of bio plastics. Met het sluiten van de energiekringloop en grondstoffenkringloop groeien we richting zelfvoorzienendheid en maken we efficiënt gebruik van onze eigen middelen.

2a- De visie uit het Grondwaterbeleidsplan gemeenten Bloemendaal en Heemstede en het
2k. bijbehorende Grondwaterbeheerplan gemeente Bloemendaal.
Grondwaterstroming houdt geen rekening met perceelgrenzen en van wie de grond is. De waterwetgeving in Nederland doet dat wel. Net zoals een huiseigenaar verantwoordelijk is voor de toestand van het huis, is de huiseigenaar ook verantwoordelijk voor de grondwatersituatie op het eigen terrein. Op grond van artikel 3.6 van de Waterwet wordt als uitgangspunt gehanteerd dat een perceeleigenaar zelf verantwoordelijk is voor het treffen van maatregelen op eigen terrein om grondwaterproblemen te bestrijden. Op grond van het Bouwbesluit is hij zelf verantwoordelijk voor het waterdicht zijn van een uitwendige scheidingsconstructie van verblijfsruimten van woningen.

Ook de gemeente is verantwoordelijk voor haar eigen terrein. De gemeente beheert het openbare gebied (zoals wegen en parken) en het grondwater op openbaar gebied. Ook is de gemeente het aanspreekpunt voor grondwateroverlast. Dit betekent dat de gemeente een actieve houding aanneemt bij het onderzoeken van problemen en het zoeken naar oplossingen. Ook is de gemeente verantwoordelijk voor grondwateroverlast die ontstaat als gevolg van maatregelen die de gemeente treft.

Het waterschap is de wettelijke (grond)waterbeheerder. De grondwaterzorgplicht is gedelegeerd aan de gemeente. Het waterschap zelf beheert het oppervlaktewater en is bevoegd gezag voor grondwateronttrekkingen. De provincie is bevoegd gezag voor zeer grote onttrekkingen.

3. De financiële consequenties (tabel 1 t/m 5) van het Gemeentelijk Rioleringsplan Bloemendaal en Heemstede 2017-2021 middels een begrotingswijziging te verwerken in de begroting 2017 en de meerjarenbegroting (inclusief toepassing inflatiecorrectie voor de tabel 1 t/m 4).
Om de uitvoeringsprogramma's te realiseren dienen de benodigde budgetten en kredieten beschikbaar te komen.

4. De komende vijftien jaar een spaarvoorziening op te bouwen van waaruit investeringen vanaf 2032 direct worden afgeboekt (variant 3 kostendekkingsplan).
De commissie Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) heeft voor de gemeentelijke rioleringstaak richtlijnen opgesteld. Een van de basisregels is dat investeringen in het riool moeten worden geactiveerd, het gaat om investeringen met economisch nut (artikel 59 BBV). Volgens een specifieke regel zijn spaarbedragen voor toekomstige vervangingsinvesteringen toegestaan (artikel 44, lid 1d BBV).
Voor het rioolrecht bestaat de wettelijke mogelijkheid om via het tarief vooraf gepland te sparen voor toekomstige vervangingsinvesteringen (artikel 229b, tweede lid, onderdeel a Gemeentewet)

5. Hiertoe in de overbruggingsperiode tot 2032 investeringen te blijven activeren waarbij de afschrijvingstermijn wordt verdubbeld naar de theoretische technische levensduur;
Het BBV schrijft geen afschrijvingstermijnen voor. Gemeenten bepalen dezen zelf. Het is gebruikelijk hiervoor de theoretische technische levensduur aan te houden.

6. Artikel 7 uit de Verordening financieel beheer Bloemendaal 2017 op de nieuwe afschrijvingstermijnen aan te passen;
   Om de nieuwe afschrijvingstermijnen te kunnen hanteren dient artikel 7 uit de Verordening financieel beheer Bloemendaal 2017 hierop worden aangepast.

7. De rioolheffing gedurende de looptijd van het GRP jaarlijks met 4,6% bovenop de inflatiecorrectie te verhogen;
   De gemeente mag onder de naam rioolheffing belasting heffen ter bestrijding van de kosten die gepaard gaan met de uitvoering van de zorgplichten (Artikel 228a en Artikel 229, eerste lid, onder a en b Gemeentewet). Tarieven worden zodanig vastgesteld dat de geraamde baten niet uitgaan boven de geraamde lasten (Artikel 229b Gemeentewet). Onder de lasten wordt mede verstaan de bijdrage aan bestemmingsreserves en voorzieningen en BTW.

8. Binnen de looptijd van dit GRP de consequenties van een gewijzigde heffingsgrondslag inzichtelijk te maken een voor besluitvorming voor te leggen aan de raad.
   De heffingsgrondslag is de manier waarop de gemeente de kosten omslaat over de belastingplichtigen. Het staat gemeenten vrij om de heffingsgrondslag te kiezen die het beste aansluit bij het gemeentelijke beleid en de praktijk van de belastingheffing. Deze vrijheid is echter wel gebonden aan een wettelijk kader. In Artikel 219 van de Gemeentewet is bepaald dat een gemeentelijke belasting niet afhankelijk mag worden gesteld van het inkomen, de winst of het vermogen. Verder zijn het gelijkheidsbeginsel en het evenredigheidsbeginsel nog belangrijke voorwaarden.

Gedachtegang

Het Gemeentelijk Rioleringsplan Bloemendaal en Heemstede 2017-2021 geeft de kaders voor het beheer van de diverse stelsels in de komende vijf jaar. De gemeenteraad stelt deze kaders vast en toetst de uitvoeringsplannen aan deze kaders. Het GRP wordt elke vijf jaar aan de raad voorgelegd.

De kaders zijn onderscheiden in beleidsuitgangspunten (beslispunt 1a t/m 1d), gidsprincipes (beslispunt 1e t/m 1h) en een grondwatervisie (beslispunt 2a t/m 2k), die zijn weergegeven in de vorige paragrafen en een financieel kader dat hierna wordt uitgewerkt aan de hand van drie varianten in het kostendekkingsplan.

Kostendekkingsplan
Om te voldoen aan de doelen die we ons in dit GRP hebben gesteld voeren we als gemeente Bloemendaal verschillende maatregelen uit. Via de rioolheffing wordt het benodigde geld bijeengebracht door de burgers en bedrijven van onze gemeente.

Alleen kosten die verband houden met het invulling geven aan de drie zorgplichten kunnen we verhalen op de rioolheffing. Dit zijn in eerste instantie kosten die verband houden met het in stand houden van een goed functionerend rioleringssysteem. Daarnaast nemen we ook andere kosten mee die ten gunste komen van een goede invulling van de zorgplicht.

Om de te verwachten kosten en uitgaven over de beschouwde periode in beeld te brengen hebben we financiële berekeningen uitgevoerd. De periode waarvoor deze berekeningen zijn uitgevoerd is ongeveer gelijk aan de technische levensduur van de riolering. Op deze wijze is het effect van een complete vervangingscyclus op de hoogte van de rioolheffing in beeld. In het geval geld wordt geleend voor bekostiging van de vervangings-/verbeteringsmaatregelen is de lengte van de afschrijvingstermijn sterk bepalend voor de hoogte van de lasten. Hoe korter de looptijd van de afschrijvingstermijn, des te eerder de schuld is afgeboekt, maar des te groter de invloed van de kapitaallasten op de hoogte van de rioolheffing.

Binnen het GRP zijn drie financieringsvarianten onderzocht.
Variant 1) Voortzetting van ons huidige beleid, waarbij investeringen worden betaald met de financieringsmethode "Activeren". De gehanteerde financiële afschrijvingstermijn is de helft van de theoretische technische levensduur.
Variant 2) Hierin wordt de financiële afschrijvingstermijn verdubbeld, om aan te sluiten bij de theoretische technische levensduur.
Variant 3) Opbouw van een spaarvoorziening gedurende circa 15 jaar. Dit doen we door de afschrijvingstermijnen van geactiveerde investeringen te verlengen tot de theoretische technische levensduur. Na 15 jaar profiteren we van de opgebouwde spaarvoorziening door over te stappen op financieringsmethode "Sparen Vooraf" (ofwel: Direct Afboeken).

Figuur 1 - Verwacht heffingsverloop **per equivalente heffingseenheid** volgens 3 varianten over periode 2017-2087 (prijspeil 2016).

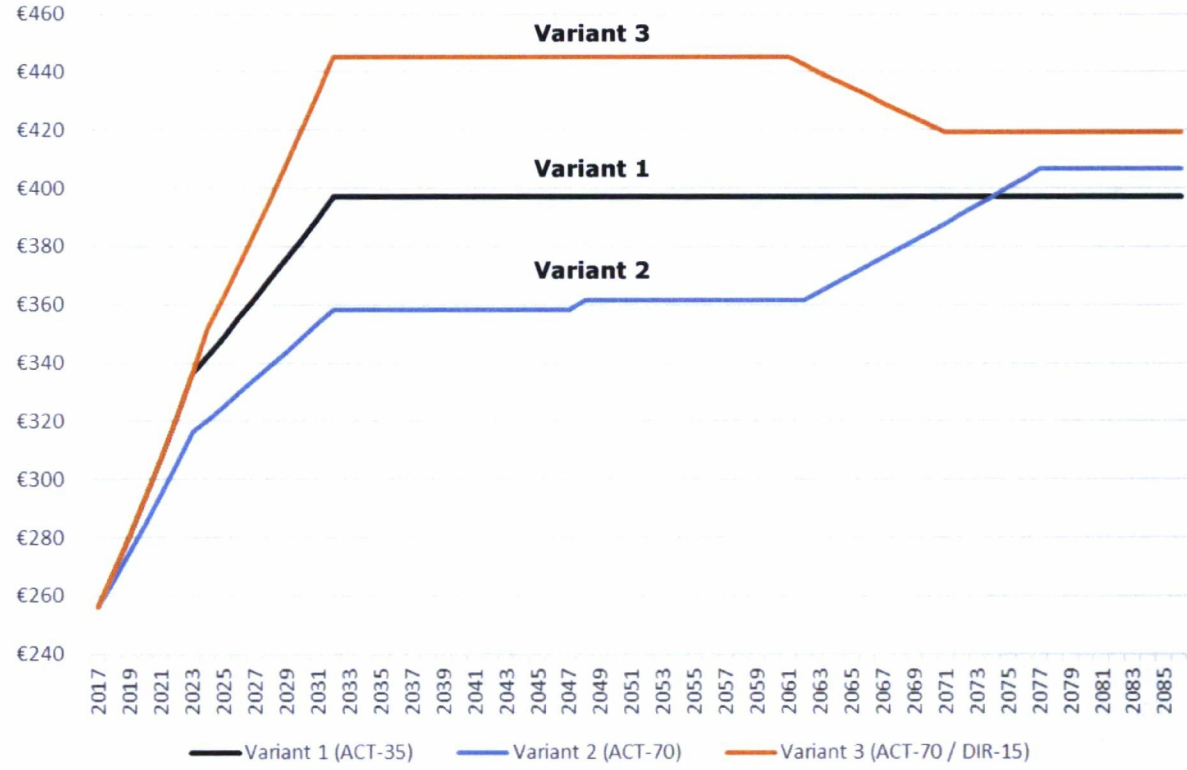

Tabel 7 - Verwachtte benodigde inkomsten, heffingseenheden en rioolheffing volgens drie varianten in periode 2017 – 2027 (prijspeil 2016)

Jaar	Variant 1 Benodigde inkomsten uit rioolheffing,	Variant 2 Benodigde inkomsten uit rioolheffing,	Variant 3 Benodigde inkomsten uit rioolheffing,	Aantal (equivalente) heffings-eenheden	Variant 1 Gemiddeld tarief per (equivalente) heffingseenheid	Variant 2 Gemiddeld tarief per (equivalente) heffingseenheid	Variant 3 Gemiddeld tarief per (equivalente) heffingseenheid
2017	€ 2 601 201	€ 2 601 201	€ 2 601 201	10 151	€256.25	€256.25	€256.25
2018	€ 2 727 446	€ 2 699 367	€ 2 727 446	10 171	€268.16 (+**4.6%**)	€265.40 (+3.6%)	€268.16 (+**4.6%**)
2019	€ 2 859 806	€ 2 801 227	€ 2 859 806	10 191	€280.62 (+**4.6%**)	€274.87 (+3.6%)	€280.62 (+**4.6%**)
2020	€ 2 998 579	€ 2 906 919	€ 2 998 579	10 211	€293.66 (+**4.6%**)	€284.69 (+3.6%)	€293.66 (+**4.6%**)
2021	€ 3 144 073	€ 3 016 588	€ 3 144 073	10 231	€307.31 (+**4.6%**)	€294.85 (+3.6%)	€307.31 (+**4.6%**)
2022	€ 3 296 614	€ 3 130 382	€ 3 296 614	10 251	€321.59 (+**4.6%**)	€305.37 (+3.6%)	€321.59 (+**4.6%**)
2023	€ 3 466 639	€ 3 257 945	€ 3 466 639	10 301	€336.53 (+**4.6%**)	€316.27 (+3.6%)	€336.53 (+**4.6%**)
2024	€ 3 547 974	€ 3 319 532	€ 3 645 348	10 351	€342.77 (+**1.9%**)	€320.70 (+1.4%)	€352.17 (+**3.0%**)
2025	€ 3 631 132	€ 3 382 204	€ 3 771 952	10 401	€349.11 (+**1.9%**)	€325.18 (+1.4%)	€362.65 (+**3.0%**)
2026	€ 3 725 931	€ 3 455 048	€ 3 913 132	10 479	€355.58 (+**1.9%**)	€329.73 (+1.4%)	€373.44 (+**3.0%**)
2027	€ 3 794 929	€ 3 503 356	€ 4 029 572	10 479	€362.16 (+**1.9%**)	€334.34 (+1.4%)	€384.56 (+**3.0%**)

Uit voorgaande figuur 1 en tabel 7 blijkt dat het verlengen van de afschrijvingstermijn op de korte termijn leidt tot een lagere rioolheffing. De keerzijde is echter dat bij het hanteren van een activeringssystematiek de restschuld niet afneemt (variant 1) of zelfs verder toeneemt (variant 2). In variant 3 loopt de boekwaarde aanvankelijk op, om ruimte te creëren voor de opbouw van de spaarvoorziening. Na 15 jaar wordt deze ingezet, waardoor er vanaf dat moment geen nieuwe boekwaarden meer ontstaan en de restschulden steeds verder worden afgebouwd.

Rentegevoeligheid

In de hiervoor beschreven varianten is als uitgangspunt een rentepercentage (over de boekwaarde van investeringen) van 2% per jaar gehanteerd. Conform de huidige regelgeving rondom het BBV, moet dit rentepercentage elk jaar opnieuw bepaald en toegepast worden.

Fluctuaties van de rekenrente zijn in hoofdzaak afhankelijk van een tweetal zaken: de actuele situatie op de financiële markten en de verhouding tussen "rioleringsschulden" en de totale schuldenlast van de gemeente. Het is zonder meer denkbaar dat deze factoren in de (nabije) toekomst zullen veranderen.

Om inzicht te verkrijgen in de gevoeligheid van de rioolheffing, op het veranderen van de te hanteren rekenrente, zijn de drie varianten opnieuw doorgerekend. In de herberekening is aangenomen dat de rekenrente vanaf 2022 is gestegen naar 4% per jaar. De resultaten zijn als een "rentepluim" weergegeven in onderstaande figuur 2.

Figuur 2 - Verwacht heffingsverloop **per equivalente heffingseenheid** volgens 3 varianten over periode 2017-2087 (prijspeil 2016), met per variant een herberekening op basis van 4% rente op de boekwaarde van investeringen.

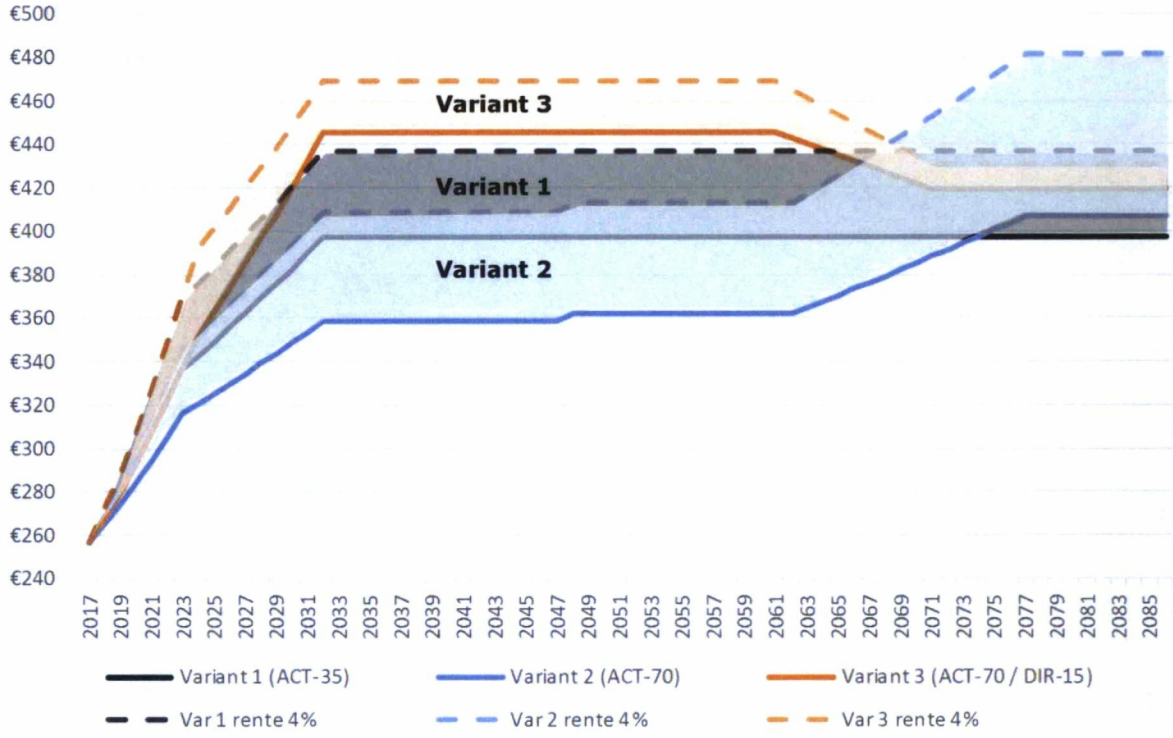

De verdubbeling van de rente leidt in Variant 1 tot een maximumtarief dat € 40,- (10%) hoger ligt. In Variant 2 waarbij de afschrijvingstermijn wordt verdubbeld komt het maximum tarief € 75,- (18%) hoger te liggen. In Variant 3, de spaarvariant, leidt dit tot een maximum tarief dat € 24,- (5%) hoger ligt.

De rentegevoeligheid van de spaarvariant is dus duidelijk lager dan van de activeringsvarianten. Dit is een direct gevolg van het lagere boekwaardeverloop die verkregen wordt uit de spaarvariant. Het aanhouden van minder schulden leidt tot kleinere effecten bij rentewijzigingen. Daartegenover staat variant 2; door verlenging van de afschrijvingstermijnen blijft de totale restschuld doorgroeien en leidt een toekomstige rentestijging tot en direct en groot effect op de rioleringslasten. Hetzelfde geldt in mindere mate voor Variant 1 omdat de afschrijvingstermijnen de helft korter zijn.

Concluderend kan gesteld worden dat de verlaging van de (riolering)boekwaarde leidt tot meer zekerheid in de lastenontwikkeling en meer stabiliteit in het benodigde heffingstarief. Het blijven hanteren van een activeringssystematiek leidt bij lage rentes tot een groter lastenvoordeel, maar bij rentestijgingen juist tot een sterkere (en snellere) lasten- en tariefsverhoging.

Overwegingen van het college

Keuze financieringsvariant
Wij zijn van mening dat het blijvend activeren van rioleringsinvesteringen de totale schuldenpositie van de gemeente sterk beïnvloedt. Nu al bedraagt de boekwaarde van de oude kapitaallasten ruim € 21,5 miljoen. Uit het kostendekkingsplan blijkt dat de boekwaarde aan het einde van de beschouwde periode (2087) in Variant 1 stijgt tot € 22,6 miljoen; in Variant 2 tot € 37,6 miljoen en dat deze in Variant 3 daalt tot € 1,2 miljoen.
Daarnaast zullen rentestijgingen in de toekomst de rioolheffing flink kunnen stuwen.

Wij stellen uw raad daarom voor te kiezen voor Variant 3 waarbij de komende vijftien jaar worden gebruikt om langzaam een spaarvoorziening op te bouwen. Hieruit worden vanaf 2032 de investeringen direct afgeboekt.

Middelen

Personele middelen
De bestaande formatie in de gemeente Bloemendaal is de afgelopen periode in staat gebleken om de benodigde werkzaamheden uit te voeren. Alleen voor een aantal specifieke projecten uit het Waterplan is externe ondersteuning ingehuurd.
Wij verwachten de huidige opgave met de bestaande formatie te kunnen uitvoeren.

Financiële middelen
De kosten die we maken om aan de drie zorgplichten te voldoen, betalen we uit de rioolheffing. In het GRP is een kostendekkingsplan opgenomen waarin drie varianten zijn doorgerekend om tot een kostendekkend heffingsverloop te komen over een beschouwde periode van 70 jaar.

Participatie

Dit GRP beschrijft algemene uitgangspunten voor de invulling van de gemeentelijke zorgplichten. Burgerparticipatie, ofwel het betrekken van burgers/belanghebbenden bij de vorming van het beleid rond deze zorgplichten, hebben wij niet toegepast. Het abstractieniveau, de beperkte keuzevrijheid en de vele verschillende invalshoeken van het onderwerp maken de bij burgerparticipatie horende open verkenning naar problemen en oplossingen naar onze mening niet goed haalbaar op beleidsniveau.
Bij de uitvoering van het beleid zien wij meer mogelijkheden voor burgerparticipatie, bijvoorbeeld door de bewoners van een wijk of straat te betrekken bij afkoppelprojecten, het bergen en afvoeren van water over het maaiveld e.d.
Overheidsparticipatie, ofwel als gemeente meedoen aan een initiatief van bewoners, is op dit GRP niet van toepassing.

Communicatie

Om te bereiken dat de inwoners waterbewust gaan handelen (goed gebruik van de riolering, zuinig met water, meer groen in de tuin e.d.) wordt eerst geïnvesteerd in waterbewustzijn. Dit doen we met gebruikmaking van publiekscampagnes, een waterloket en door als gemeente zelf het goede voorbeeld te geven.

Samenwerking (Heemstede)

Op het vlak van riolering werkt Bloemendaal al goed samen met Heemstede. Om deze samenwerking nog verder uit te bouwen is het Gemeentelijk Rioleringsplan gezamenlijk opgesteld. Dit heeft geleid tot het in elkaar ritsen van bestaand en toekomstig beleid en de totstandkoming van een gezamenlijke visie en strategie. Ook is samengewerkt met het Hoogheemraadschap van Rijnland.

Vervolgproces/evaluatie

Het team Weg en Water zal de afzonderlijke werkzaamheden die uit het GRP voortvloeien op de gebruikelijke wijze voorbereiden en uitvoeren. Sommige projecten worden vanwege de specifieke kennis en/of beschikbare capaciteit extern voorbereid. Hiermee hebben we in de ramingen rekening gehouden.

Gemeenten zijn volgens de Wet milieubeheer verplicht een geldig, door de gemeenteraad vastgesteld, Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) te hebben. Bloemendaal hanteert daarbij een looptijd van vijf jaar. In 2021 moet weer een nieuw GRP worden opgesteld.
Met het in werking treden van de Omgevingswet zal het GRP mogelijk facultatief worden en opgaan in de

omgevingsvisie, het omgevingsplan en het omgevingsprogramma. Er blijven echter genoeg valide redenen over voor de gemeenten om wel een rioleringsprogramma vast te stellen: uitwerking van de gemeentelijke watertaken, onderbouwing van de rioolheffing en vrijstelling van de vergunningplicht voor lozen vanuit de openbare riolering op oppervlaktewater.

Bijlagen

Gemeentelijk Rioleringsplan Bloemendaal en Heemstede 2017-2021 (2017009606)
GRP Bijlage 6 - tekeningen Bloemendaal (2017009609)
Grondwaterbeleidsplan gemeenten Bloemendaal en Heemstede (2017009608)
Grondwaterbeheerplan gemeente Bloemendaal (2017009607)

Achterliggende documenten

n.v.t.

Burgemeester en wethouders van Bloemendaal,

, burgemeester.

, gemeentesecretaris.

Advies Commissie